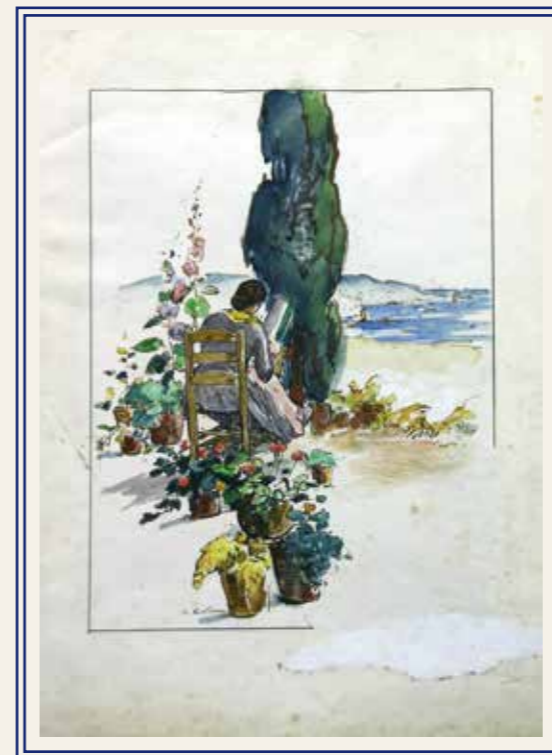

QUI ESPERA DESESPERA...

“Diu que hi ha, a l’Havana, unes negres molt riques que s’enamoren del blancs que hi van!”

Fragment de *La Puntaire*, de Clovis Eimeric

→ LA PUNTAIRE, de Joan Colom, aquarel·la, 1924.
(Museu d’Arenys de Mar, n.º reg. 2485)
Autor » Mercè Loire

DIUEN QUE LA DISTÀNCIA ÉS L’OBLIT...

— La literatura ha recollit el drama de moltes dones que, tot esperant que el seu amor tornés d’Amèrica, veieren consumir debades els seus anys de joventut. La marxa dels homes a les colònies, quan els mitjans de comunicació no eren ni tants ni tan ràpids com els actuals, havien de repercutir per força en les relacions personals. *La puntaire*, de Clovis Eimeric, publicada amb èxit el 1926, conta la desgràcia de l’**AGNÈS**, puntaire d’Arenys de Mar, abandonada pel seu promès, en Pere Màrtir, enriquit a Cuba i que no compleix la promesa de tornar per casar-se amb ella.

El relat de l’aventura indiana poques vegades s’ha centrat en qui es quedava a casa, la majoria de vegades dones —mares, esposes i filles—, que podien acabar romanent en una situació econòmica i personal ben precària. Deixades sovint de la mà de déu, en un món d’homes, elles esdevenen avui les heroïnes d’aquesta història.

La beguena **CATALINA CARRERAS**, amb el marit a les Antilles, va demanar que el seu fill tornés de l’exèrcit per tal de poder sobreviure.

→ Begur disposava de pocs recursos naturals i industrials per poder oferir feina per a tots els seus habitants.
(Imatge de Begur a principis de segle © AIAB)

→ Retrat d’estudi acolorit de la Goya, 1911.
(© Museu de les Arts Escèniques)

→ Cartell per a DOÑA ROSITA LA SOLTERA O EL LENGUAJE DE LAS FLORES, d’Emili Grau Sala, 1935.
(© Museu de les Arts Escèniques)

→ Targeta postal acolorida de la Chelito, ca. 1900-1920.
(© Museu de les Arts Escèniques)

PER UN PLAT A TAULA

— Moltes dones d’emigrants a les colònies havien d’assumir totes les tasques de la llar i inserir-se al món laboral —amb feines dures i mal pagades—, per tal de tirar la família endavant. Algunes, fins i tot, com la beguena **REPARADA MONTFERRER**, a mitjan segle XIX, es va haver d’endeutar per poder enviar diners al seu marit a Cuba. En no poder tornar el préstec, va haver de vendre’s una casa i un hort de la seva propietat. Unes altres beguenaques, **CATERINA FONT** i les seves filles, van haver d’entrar a treballar a la fàbrica surera Forgas per poder tornar el préstec, gràcies al qual el cap de casa havia marxat a Cuba.

→ Treballadores de la fàbrica surera Forgas.
(© AIAB. Col·lecció Nèts de Teresa Caner F1)
Autor » Desconegut, 1910

“Tendrá el pelo de plata y todavía estará cosiendo cintas de raso liberti en los volantes de su camino de novia”

Acte segon de *Doña Rosita la soltera*

UNA DOBLE VIDA

— A *doña Rosita la soltera o el lenguaje de las flores*, Federico García Lorca crea un dels seus drames més emotius i patètics en retratar la tragèdia d’una jove que, malgrat el pas dels anys, no deixa mai d’esperar la tornada del seu promès emigrat a Argentina, tot i saber que allí ja hi ha format una família. A la seva estrena, al Teatre Principal de Barcelona, el 1935, el paper protagonista va ser dut a terme per la gran **MARGARIDA XIRGU**, una de les moltes actrius, ballarines i cantants —com ara **LA GOYA** o **LA CHELITO**— que en un altre context també van acabar fent les Amèriques.